

Maatschappelijke Ontwikkeling

Raadhuislaan 2, Oss
Telefoon 14 0412
Fax [0412] 64 26 05
E-mail gemeente@oss.nl
www.oss.nl

Postbus 5
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de
datum van deze brief en
ons kenmerk vermelden?

Datum

29 januari 2019

Onderwerp

Integraal zienswijzeverzoek beleid 2020-2023

Veiligheidsregio Brabant-Noord

Aantal bijlagen

8

Wat adviseert het college te besluiten?

1. *De volgende zienswijze te geven op het concept beleidskader 2020 van de Veiligheidsregio Brabant-Noord:
instemmen met het beleidskader 2020. Wel vragen wij om in overleg met de gemeente maatwerk toe te passen bij de overdracht van grond bij de zeggenschap over de kazernes – in principe door middel van koop met het eerste recht op terugkoop – in verband met mogelijke herontwikkeling van het gebied, bijvoorbeeld via de constructie van erfpacht;*
2. *De volgende zienswijze te geven op de beleidsagenda 2020-2023:
instemmen met de beleidsagenda 2020-2023. Wel vragen wij om een definitief plan voor de doorontwikkeling inclusief financiële vertaling voor het beleidskader 2022;*
3. *De volgende zienswijze te geven op de actualisatie risicoprofiel 2018:
instemmen met de actualisatie risicoprofiel 2018.*

Wat is de aanleiding voor dit advies?

Het jaar 2019 is het jaar van de vele zienswijzen op beleid van de Veiligheidsregio. Dit komt omdat in 2019 het beleidsplan voor de periode 2020-2023 wordt opgesteld. De Wet veiligheidsregio's schrijft voor dat gemeenteraden op strategische onderdelen inspraak hebben op dit beleidsplan. De Actualisatie van het Risicoprofiel 2018 vormt een belangrijke bouwsteen voor dit beleidsplan en gemeenteraden mogen hun wensen hierover kenbaar maken. Ook ligt het jaarlijkse beleidskader voor. Deze punten van inspraak hangen sterk met elkaar samen. De beleidsagenda kan niet los gezien worden van de risico's en de

ontwikkelingen voor de begroting uit het concept beleidskader. Om de gemeenteraden in staat te stellen hun kaderstellende rol goed uit te oefenen, heeft het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio besloten om één integraal zienswijzeverzoek voor te leggen.

De zienswijze met betrekking tot het beleidskader 2020 wordt betrokken bij de besluitvorming in het Algemeen Bestuur van 3 april 2019. De zienswijzen op de actualisatie van het risicoprofiel en de beleidsagenda 2020-2023 worden betrokken bij de vaststelling van het risicoprofiel in het Algemeen Bestuur van juli en besluitvorming over het beleidsplan 2020-2023 in het Algemeen Bestuur van november 2019.

Beleidskader 2020

In het beleidskader 2020 zijn voorstellen voor nieuw beleid/onvermijdelijke ontwikkelingen opgenomen voor (zie bijlage bij raadsvoorstel en/of samenvatting beleidsdocumenten Veiligheidsregio Brabant-Noord):

- 1) De Calamiteiten-Coördinator
 - 2) Bevolkingszorg
 - 3) Overdracht beheer meldkamer
 - 4) Huisvesting - zeggenschap kazernes
 - 5) Huisvesting - realisatie hoofd- en nevenvestiging
 - 6) Uitkomsten bestuursconferentie 2018
-
1. De Veiligheidsregio voldoet nu niet aan de Wet veiligheidsregio's, want heeft geen aparte Calamiteiten-Coördinator die 24 uur 7 dagen in de week op de meldkamer beschikbaar is. Tijdens de vorming van de gezamenlijke meldkamer Oost-Brabant (zie ook punt 3) is duidelijk geworden dat dit een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van de veiligheidsregio's Brabant Noord en Brabant Zuidoost.
 2. Om bevolkingszorg efficiënt te organiseren is er, naast de inzet van de gemeenten zelf, regionale ondersteuning vanuit de Veiligheidsregio. Deze ondersteuning is minimaal en kwetsbaar uitgevoerd. In samenspraak met de betrokken gemeentelijke functionarissen wil het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio bevolkingszorg meer robuust organiseren.
 3. Er komen in Nederland 10 meldkamerlocaties die in beheer komen bij de politie. De meldkamer Oost-Brabant is één van deze meldkamer locaties. Met de overgang van de verantwoordelijkheid naar de politie gaat de financiering van de meldkamer anders verlopen en komt de gemeentelijke bijdrage voor dit onderdeel te vervallen. De Tweede Kamer moet overigens nog een definitief besluit nemen over de overdracht. Mocht dit toch niet doorgaan, dan zal dit terugkomen in de programmabegroting 2020.

4. Het bestuur van de Veiligheidsregio stelt voor om de zeggenschap over de kazernes – door middel van koop – over te laten gaan van de gemeenten naar de Veiligheidsregio. De Veiligheidsregio kan zo niet alleen sturen op mensen en materieel, maar ook op huisvesting van mensen en materieel. Zeggenschap over de huisvesting van de brandweer is nu nog aan de individuele gemeenten. De overdracht van de kazernes naar de Veiligheidsregio is eigenlijk het sluitstuk van de regionalisering van de brandweer. De Veiligheidsregio kan zo niet alleen sturen op mensen en middelen (voertuigen bijvoorbeeld), maar ook op de huisvesting van deze mensen en middelen. De Veiligheidsregio wordt nu ook verantwoordelijk voor de nieuwbouw of renovaties van kazernes.
5. De visie op huisvesting betreft de centralisatie van kantoorhuisvesting, werkplaatsen en logistiek op 2 vestigingen, te weten: een hoofdvestiging in 's-Hertogenbosch¹ en een nevenvestiging in de driehoek Mill-Uden-Zeeland. De belangrijkste reden voor deze keuze is kwaliteit en efficiëntie. In de huidige situatie zijn werkplaatsen, logistieke processen en kantoormedewerkers versnipperd over verschillende kazernes in de regio. Het bijeenbrengen van mensen op één locatie moet zorgen voor een betere afstemming en verbinding en daarmee meer integraliteit. Ook zal het aantal reisbewegingen minder worden. Het bestuur van de Veiligheidsregio vindt dat centralisatie van huisvesting nodig is om zich als organisatie verder te kunnen ontwikkelen. Voor de kazerne in de stad Oss geldt dat de nieuw te bouwen kazerne substantieel kleiner kan worden gebouwd dan de huidige kazerne, omdat Oss nu naast een basis kazerne (spuithuis), ook een kantoor-, werkplaats- en logistieke functie heeft.

Beleidsagenda 2020-2023

Het Algemeen Bestuur heeft drie grote opgaven benoemd voor de periode 2020-2023:

- * doorgroeien tot een informatiegestuurde netwerkorganisatie die in staat is om regie te voeren over complexe veiligheidsvraagstukken;

- * verbeteren van het samenspel tussen gemeenten als opdrachtgever/eigenaar en de organisatie van de veiligheidsregio als opdrachtnemer;

- * organiseren van sterke, gelijkwaardige "kolommen" zoals Brandweer, GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio) en Bevolkingszorg. Deze kolommen zullen enerzijds hun eigen taken goed moeten vervullen en anderzijds bij moeten dragen aan het oplossen van overstijgende veiligheidsvraagstukken. Belangrijk punt van aandacht is het behoud van vrijwilligheid bij de brandweer.

¹ De verhuurder van de huidige kantoorruimte aan de Orthenseweg in 's-Hertogenbosch heeft de huur per 1-1-2020 opgezegd.

Op grond van deze opgaven is een aantal ambities en doelstellingen voor de periode 2020-2023 geformuleerd.

Samen met het risicoprofiel is de beleidsagenda de basis voor het nog op stellen beleidsplan 2020-2023.

Actualisatie Risicoprofiel 2018

Het betreft een technische analyse van regionale risico's en een beleidsadvies voor prioritering van de aanpak van deze risico's. Het voorliggende risicoprofiel is bedoeld als een objectieve bouwsteen en kan afwijken van de maatschappelijke beleving van risico's. Juist voor deze beleving bij risico's kunnen de gemeenteraden hun wensen en opmerkingen in de vorm van een zienswijze meegeven.

Volgens de Veiligheidsregio zijn er de afgelopen 4 jaar geen nieuwe risico's bijgekomen en risico's afgevallen. Wel zijn 2 thema's actueel die van invloed kunnen zijn op de risico's in onze regio:

- terrorismegevolgbestrijding/extreem geweld en
- informatieveiligheid (cybersecurity).

De Veiligheidsregio heeft 2 risico's en één thema aangewezen die in de komende beleidsperiode in onze regio extra aandacht verdienen en dat zal in de beleidsplan 2020-2023 terug moeten komen. Hierbij is gekeken welke risico's en thema's bestuurlijk en politiek veel aandacht hebben, waar sprake is van landelijke ontwikkelingen of waar nieuw beleid nodig is om een risico beter te beheersen. Extra aandacht verdienen het risico overstroming, het risico ongeval spoorvervoer en het thema terrorismegevolgbestrijding/extreem geweld.

Om een helder beeld te schetsen van de relevante risico's per gemeente is ervoor gekozen om ook per gemeente aan te geven welke risico's er zijn, de zogenaamde gemeentelijke pagina (zie bijlage). Hierin is aangegeven dat voor Oss de volgende risico's gelden: overstroming, natuurbranden, brand in bijeenkomst gebouw, brand gebouw verminderd zelfredzamen, ongeval gevaarlijke stoffen, ongeval vervoer over water, ongeval spoorvervoer en paniek in menigte (evenementen).

Welk resultaat willen we bereiken?

De doorontwikkeling van de Veiligheidsregio tot een organisatie die in staat is om tal van partijen te verbinden op veiligheidsvraagstukken en hierop regie te voeren.

Vooruitlopend op deze ontwikkeling is het noodzakelijk dat de organisatie aan alle huidige wettelijke eisen voldoet, dat de ingebrachte taken robuust worden uitgevoerd en dat het

proces van regionalisering van de brandweer wordt voltooid. In het beleidskader zijn daarom voorstellen opgenomen over de Calamiteiten-Coördinator, huisvesting en bevolkingszorg.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?

1. Door de voorstellen voldoet de organisatie aan alle wettelijke eisen, worden de taken robuust uitgevoerd en wordt het proces van regionalisering voltooid.

Hier worden de voorstellen over de Calamiteiten-Coördinator, bevolkingszorg en zeggenschap kazernes bedoeld.

2. De basis van de Veiligheidsregio komt nu op orde en kan de Veiligheidsregio doorgroeien naar een informatiegestuurde netwerkorganisatie die in staat is om regie te voeren op complexe veiligheidsvraagstukken in Brabant-Noord.

De aanpak van moderne crises en complexe veiligheidsvraagstukken, bijvoorbeeld uitval van nutsvoorzieningen of brand met forse rookontwikkeling, vragen om meer dan reactief optreden van de eigen hulpdienst om incidenten te bestrijden. Samen werken met andere partijen is het devies. De Veiligheidsregio wil partijen die kunnen bijdragen aan oplossingen van veiligheidsvraagstukken met elkaar verbinden. Met informatiegestuurd wordt bedoeld dat goede, snelle en zo volledig mogelijke informatie voor veiligheidsregio's onmisbaar is geworden voor het optreden bij incidenten, rampen, crises en de voorbereiding daarop.

Wat zijn tegenargumenten of risico's?

1. De benodigde financiële middelen voor nieuwbouw en renovatie zullen in de toekomst toenemen.

De kosten voor de overdracht van de kazernes zijn bewust laag om te voorkomen dat de gemeentelijke bijdrage verder omhoog zou moeten om de overname te kunnen financieren. Consequentie is wel dat de Veiligheidsregio in de toekomst niet een dusdanig budget heeft dat alle kazernes aan het einde van hun levensduur vervangen/gerenoveerd kunnen worden. Het voorstel is om het huisvestingsbudget vast te stellen op basis van het huisvestingsplan voor de komende vier jaar. Dit is gelijk aan onze huidige begrotingssystematiek, waarbij we nieuwe investeringen via de gemeenteraad (door middel van een doorkijk van 4 jaar in het Meerjaren Investeringsplan Maatschappelijk Vastgoed) opnieuw moeten aanvragen. Hiermee leggen we niet onnodig veel financiële middelen vast. In een periode van 40 jaar zullen alle kazernes binnen de regio op basis van noodzaak aan bod komen voor vervangende nieuwbouw of grootschalige renovatie. De kosten voor huisvesting zullen dan op lopen tot een gemiddelde last. De inwonerbijdrage zal hierdoor in de toekomst stijgen.

2. De ontwikkeling naar een informatie-gestuurde netwerkorganisatie leidt in 2022 mogelijk tot een verhoging van de kosten.

De nieuwe opgaven zullen wellicht ook extra middelen van de gemeenten noodzakelijk maken. Om nut en noodzaak hiervan zorgvuldig af te kunnen wegen, zal de Veiligheidsregio dit de komende 2 jaren eerst verder gaan onderzoeken, bijvoorbeeld de mate waarin de kolommen van de Veiligheidsregio en de andere veiligheidspartners bijdragen aan oplossingen en voorzieningen.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

Per saldo stijgen de kosten door de beleidsmatige ontwikkelingen (inclusief huisvesting kazernes) en de indexering voor loon- en prijsontwikkelingen voor de totale Veiligheidsregio Brabant Noord met € 3.400.000. Dit komt neer op circa € 5,20 per inwoner.

De stijging voor de gemeente Oss bedraagt afgerond € 480.000 in 2020. Hiermee komt de gemeentelijke bijdrage voor de gemeente Oss op € 5.046.000 in 2020. In dit bedrag is een compensatie verwerkt van € 166.000 als gevolg van de compensatie van de herverdeeleeffecten van de gewijzigde verdeelsleutel per 2017.

De stijging van afgerond € 480.000 is als volgt opgebouwd:

Omschrijving	Bedrag
Calamiteiten-Coördinator	46.000
Bevolkingszorg	28.000
Overdracht meldkamer	-83.000
Huisvesting kazernes	355.000
Subtotaal	346.000
Indexering loon- en prijsstijging	130.000
Totaal	476.000

Het structurele nadeel vanaf 2020 bedraagt voor de gemeente Oss afgerond € 480.000.

1. Hiervan wordt € 130.000 gedekt uit de stelpost loon- en prijscompensatie vanuit onze reguliere begroting.

2. De kosten voor de Calamiteiten-Coördinator en bevolkingszorg vallen weg tegen de besparing op de kosten voor de meldkamer.

3. Er resteert dan een tekort van afgerond € 350.000. Door de overdracht van de kazernes vallen binnen onze begroting structurele lasten vrij. In 2020 is dat afgerond € 195.000 en vanaf 2021 circa € 398.000 structureel. Deze vrijvallende bedragen zetten we in voor de hiervoor genoemde extra kosten 2020 van de Veiligheidsregio. Door de overdracht van de kazernes kan de reserve brandweerkazerne Ravenstein vrijvallen. Daarmee kunnen eenmalige extra kosten in verband met overdracht kazernes worden opgevangen alsmede het tekort op huisvesting van 2020.

4. Verder wil het bestuur van de Veiligheidsregio centralisatie van kantoorhuisvesting, werkplaatsen, magazijnen en opleidings- en trainingsvoorzieningen om de organisatie op een doelmatige en effectieve wijze verder te kunnen ontwikkelen. Voor de realisatie van deze visie is vanaf 2022 een structurele verhoging van € 1,80 per inwoner benodigd. Dit betreft voor onze gemeente een bedrag van afgerond € 164.000. Hiervoor is slechts gedeeltelijke dekking (circa € 48.000: € 398.000 - € 350.000) in onze begroting aanwezig indien besloten wordt tot overdracht van huisvesting kazernes. Voor het resterende structurele nadeel vanaf 2022 ad € 116.000 zal extra geld binnen de gemeentelijke begroting 2020-2023 vrijgemaakt moeten worden. Dit zal als nieuw beleid meegenomen worden in de programmabegroting 2020-2023.

b. Communicatie

De Veiligheidsregio beseft dat de hoeveelheid informatie die de gemeenteraden wordt aangeboden groot is. Om de gemeenteraden te faciliteren voor het formuleren van hun zienswijzen en van hun wensen voor het beleidsplan zal op initiatief van de gezamenlijke griffiers op 6 februari 2019 een bijeenkomst voor de gezamenlijke gemeenteraden worden gehouden waarin het concept beleidskader 2020, het geactualiseerde risicoprofiel en de beleidsagenda 2020-2023 worden toegelicht en bediscussieerd. Ook biedt de Veiligheidsregio om lokaal toelichtingen te verzorgen of bijeenkomsten bij te wonen.

De Veiligheidsregio wordt na besluitvorming in de raad in kennis gesteld van de zienswijzen van de gemeenteraad. Deze zienswijzen worden, net als de zienswijzen van de andere gemeenten, betrokken bij de besluitvorming in het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio.

c. Uitvoering

De Veiligheidsregio is in afstemming met andere partijen zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van het vastgestelde beleid.

d. Overlegd met

Alle stukken en voorstellen zijn besproken in het DB en AB van de Veiligheidsregio. De laatste keer in het AB van 16 januari jl.